

Jaarstukken 2025

Versie: Ter bespreking auditcommissie en
informatieve raad

Inkomen en armoede

Portefeuillehouder:

M. van den Berg

Doelstellingen in één oogopslag

Belangrijke ontwikkelingen

Bijstandsuitkeringen (BUIG)

De Rijksoverheid stelt per gemeente budgetten beschikbaar om bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies in het kader van de Participatiewet, de IOAW, IOAZ en de Bbz 2004 te betalen.

De definitieve beschikking 2025 die wij hebben ontvangen bedraagt € 9.465.000. Dit is € 1,4 miljoen hoger dan begroot. Wij hebben de baten verhoogd met € 1.435.000 en de lasten met € 980.000. De verhoging van de lasten is nodig omdat door de stijging van het minimumloon ook de gemiddelde prijs per uitkering stijgt. Het restant van € 455.000 is naar de algemene middelen overgeheveld.

Sociale werkvoorziening (Pantar)

Sociaal ontwikkelbedrijven richten zich op het aan het werk helpen en houden van mensen met een arbeidsbeperking. Deze mensen kunnen niet direct bij reguliere werkgevers aan het werk. Pantar biedt werk aan deze groep en probeert ze waar mogelijk te begeleiden naar reguliere banen. Sociaal ontwikkelbedrijven staan landelijk (financieel) onder druk als gevolg van de loon- en prijsontwikkeling en het verhoogde minimumloon. In 2024 heeft het kabinet besloten om extra financiële steun te bieden aan sociaal ontwikkelbedrijven voor de periode 2025-2034. In 2025 hebben wij € 190.000 extra van het Rijk ontvangen ter compensatie. Deze middelen zijn ingezet om de werkzaamheden die Pantar voor Diemen uitvoert te continueren.

Armoedenota

De Beleidsnota armoede is in 2025 vastgesteld. Hierin is de ambitie opgenomen om inwoners van Diemen die in armoede (dreigen te) leven meer bestaanszekerheid te geven. De nota biedt een integrale benadering op bestaanszekerheid, stelt ambities, geeft aan hoe gewerkt wordt aan (het voorkomen van) armoede en stelt speerpunten voor de aankomende periode.

In de nota wordt een evenwichtige investering van vier zogenoemde kapitalen nagestreefd, het economische, het psychologisch persoonlijke, het sociale en culturele kapitaal. Investering op een breed vlak, over de vier kapitalen, vergroot de kans dat een situatie in de kern wordt verbeterd en het toekomstperspectief beter is. Concreet is in 2025 gewerkt aan de verlenging van het Stadspasaanbod, de uitbreiding van het kindtegoed 15 t/m 17 jarigen en de voorbereidingen van de oprichting noodfonds.

Uitbreiding Stadspasaanbod voor kinderen

De pilot voor de uitbreiding van het Stadspasaanbod voor kinderen liep tot 31 juli 2025. In de pilotperiode is de begroting tijdelijk verhoogd om het aanbod toegankelijk te houden voor inwoners uit minimahuishoudens.

In 2025 bedroeg de begroting € 220.000, met een incidentele verhoging van € 95.000 om het aanbod tot eind 2025 te kunnen voortzetten. De realisatie komt uit op € 157.897 waarvan € 26.159 aan kindtegoed is uitgegeven. Dit lagere bedrag is mede het gevolg van een aangescherpte doelgroepbepaling: het Stadspasaanbod is nu gericht op inwoners die daadwerkelijk tot de minima behoren. Hierdoor vallen bijvoorbeeld AOW'ers die niet tot deze groep behoren, buiten het aanbod, zodat de middelen terechtkomen bij degenen die er het meest baat bij hebben.

Schuldhelpverlening

In lijn met het coalitieakkoord blijft Diemen zich inzetten om schulden te voorkomen en inwoners met financiële problemen snel perspectief te bieden. In 2025 is ingezet op het verder toegankelijk maken van schuldhelpverlening, met nadruk op vroegsignalering, snelle ondersteuning en samenwerking met lokale partners. Madi Diemen heeft de dienstverlening laagdrempelig en outreachend ingericht, zodat inwoners snel passende help kunnen krijgen. In 2026 bouwen we voort op de landelijke invoering van de basisdienstverlening schuldhelpverlening. Dit betekent dat onze schuldhelpverlening toegankelijk, uniform en integraal is ingericht, met aandacht voor vroegsignalering, maatwerk en samenwerking met ketenpartners.

Het structurele budget van € 45.000 wordt ingezet om deze aanpak verder te ontwikkelen en uit te voeren, zodat Diemenaren met financiële zorgen tijdig en effectief worden geholpen.

Rijksbijdrage Beschut werk

Gemeenten ontvangen extra middelen voor beschut werk om de forfaitaire loonkostensubsidie (LKS) te verhogen. Deze verhoging is bedoeld om de financiering van beschutte werkplekken beter te laten aansluiten op de werkelijke kosten. Van 2025 tot en met 2027 worden extra middelen via de Algemene uitkering beschikbaar gesteld. Met deze middelen hebben we met terugwerkende kracht de hogere loonkosten gedekt en zodoende de continuïteit van beschut werk kunnen waarborgen.

Participatiewet in Balans

Het doel van de Participatiewet in balans is om de wet beter te laten aansluiten op de mogelijkheden en omstandigheden van mensen die afhankelijk zijn van bijstand. De kern van het wetsvoorstel is een verschuiving naar meer vertrouwen, menselijke maat en vereenvoudiging in de uitvoering. De wet moet zorgen voor meer rechtszekerheid voor mensen in de bijstand en professionals meer ruimte geven voor maatwerk. De gemeente heeft via de Algemene uitkering een bedrag van € 40.000 ter ondersteuning voor de implementatie van deze wet ontvangen. In 2025 hebben wij geen beroep gedaan op dit budget, omdat wij de eerste kosten pas in 2026 verwachtten. We stellen voor om het hele bedrag over te hevelen.

Tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek

De alleenverdienersproblematiek treft huishoudens waar één partner een uitkering ontvangt, bijvoorbeeld bij werkloosheid of arbeidsongeschiktheid en de andere partner weinig of geen inkomen heeft. Deze problematiek is ontstaan door een ongelukkige samenloop van landelijke regelingen. Sommige huishoudens ontvangen minder toeslagen dan vergelijkbare huishoudens met een bijstandsuitkering. Hierdoor komt hun besteedbaar inkomen onder het bestaansminimum te liggen. In Diemen gaat het om een beperkt aantal huishoudens. Totdat er een structurele oplossing is, ontvangen gemeenten middelen van het Rijk om de getroffen huishoudens te compenseren. In 2025 hebben wij de getroffen huishoudens ambtshalve gecompenseerd.

Bijzondere bijstand

De uitgaven voor bijzondere bijstand waren in 2025 lager dan begroot. Omdat we statushoudersgezinnen op de Doorstroomlocatie (Diemerdreef) konden plaatsen, is er geen beroep gedaan op de bijzondere bijstand voor inrichtingskosten door statushouders. Deze units waren namelijk al voorzien van inrichting. Pas bij uitstroom naar een vaste verblijfplek zullen die kosten gaan spelen. Dit is naar verwachting in 2026, omdat er in 2025 geen doorstroom heeft plaatsgevonden. Dit zal dus in 2026 ook meer financiële druk geven op het budget. De ondersteuning vanuit de toeslagenaffaire heeft geleid tot minder aanvragen bijzondere bijstand dan voorgaande jaren.

Opvang diverse doelgroepen

De gemeente Diemen levert een bijdrage aan de opvang van verschillende groepen nieuwkomers, waaronder asielzoekers, Oekraïense ontheemden en statushouders. In 2025 is verder gewerkt aan het realiseren van opvangplekken, het organiseren van huisvesting en het voorbereiden van toekomstige opvangopgaven. Daarbij streeft de gemeente naar een menswaardige opvang en naar oplossingen die ook op langere termijn bijdragen aan de woningvoorraad en de doorstroming op de woningmarkt.

Asielopvang

In april 2025 heeft de gemeente Diemen een bestuursovereenkomst gesloten met het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA). Hiermee heeft de gemeente vastgelegd bereid te zijn mee te werken aan de realisatie van een asielzoekerscentrum (AZC) in Diemen. Met deze stap geeft de gemeente invulling aan de landelijke opgave rondom asielopvang en aan de verplichtingen die voortvloeien uit de Spreidingswet.

In de tweede helft van 2025 heeft het COA een aanvraag ingediend voor een omgevingsvergunning voor het gebruik van het pand aan de Diemerhof 2 als opvanglocatie voor een periode van maximaal tien jaar. De gemeente heeft hiervoor de benodigde procedure voorbereid. Naar verwachting kan het AZC begin 2027 worden geopend.

De kosten die samenhangen met de voorbereiding en begeleiding van deze ontwikkeling blijven binnen de beschikbare middelen uit de begroting en aanvullende subsidies, waaronder een bijdrage van de provincie Noord-Holland.

Oekraïense ontheemden

In 2025 zijn de flexwoningen aan de Diemerdreef gerealiseerd en in gebruik genomen. Daarmee is het aantal beschikbare opvangplekken voor Oekraïense ontheemden uitgebreid. In totaal worden momenteel circa 110 opvangplekken geboden in Diemen.

Met de realisatie van deze woningen heeft de gemeente haar achterstand op de landelijke taakstelling grotendeels ingelopen. Voor de opvang van Oekraïense ontheemden ontvangt de gemeente middelen van het Rijk via de bekostigingsregeling voor gemeentelijke opvang. Voor 2025 is hiervoor een voorschot van € 1,69 miljoen ontvangen, aangevuld met een transitievergoeding voor de bouw van de flexwoningen.

Daarnaast zijn middelen ontvangen voor aanvullende maatregelen rondom de locatie, zoals verkeersvoorzieningen bij de flexwoningen aan de Diemerdreef.

Statushouders

Ook voor statushouders zijn stappen gezet om de doorstroming naar zelfstandige huisvesting te verbeteren. Acht flexwoningen aan de Diemerdreef worden ingezet als doorstroomlocatie voor statushouders. Door deze woningen in te zetten kan sneller huisvesting worden gerealiseerd en wordt het gebruik van tijdelijke en relatief dure oplossingen, zoals hotelopvang, voorkomen.

Voor deze doorstroomlocatie heeft de gemeente een aanvullende subsidie ontvangen van € 630.000. Een deel hiervan wordt ingezet voor investeringen in de woningen en ambtelijke inzet, en een deel voor de uitvoering en begeleiding van bewoners.

Flexwoningen

De flexwoningen aan de Diemerdreef spelen een belangrijke rol in de opvang en huisvesting van zowel Oekraïense ontheemden als statushouders. Door deze woningen flexibel in te

zetten kan de gemeente inspelen op wisselende opvangopgaven en tegelijkertijd bijdragen aan de woningvoorraad.

De investeringen in de flexwoningen worden deels gedekt uit rijksbijdragen voor opvang en huisvesting. Eventuele financiële resultaten bij toekomstige verkoop van de woningen worden verrekend via de Reserve Grondzaken, omdat de woningen onderdeel vormen van de sociale woningvoorraad.

overige kosten gedekt kunnen worden uit de toekomstige verkoop van de woningen.

Pilot Jongerenpunt

In 2025 zijn we gestart met het Jongerenpunt Diemen. Het Jongerenpunt is een centraal punt waar jongeren terecht kunnen met ondersteuningsvragen over werk, opleiding en geldzorgen. Voor de pilot hebben we middelen ontvangen vanuit de Arbeidsmarktregio. Deze middelen zijn ingezet voor het aanstellen van een jongerenconsulent. In schooljaar 2025–2026 evalueren we de pilot. We hebben een aanvraag gedaan voor continuering van het Jongerenpunt in 2026 bij de Arbeidsmarktregio en verloopt via de middelen die we ontvangen voor implementatie van de Wet van school naar duurzaam werk.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

1. Het tegengaan van armoede

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
1.1 - Kinderen worden niet buitengesloten van deelname aan maatschappelijke activiteiten vanwege geldgebrek
1.2 - Burgers weten welke financiële regelingen de gemeente heeft en maken hier gebruik van
1.3 - Het voorkomen en oplossen van schulden
1.4 - We garanderen iedereen die het nodig heeft tijdig een bestaansminimum

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 1.1 - Kinderen worden niet buitengesloten van deelname aan maatschappelijke activiteiten vanwege geldgebrek	
1.1.1 - Stimuleren van het gebruik van de Stadspas en Jeugdfonds Sport en Cultuur door actieve voorlichting via onder andere het maatschappelijk middenveld, participatiecoaches en de website.	<p>- We hebben de gemeentelijke website voor inwoners met een laag inkomen aangepast (www.diemen.nl/extrageld). De informatie over de minimaregeling is gecontroleerd op juistheid en volledigheid. En de teksten zijn herschreven op B1 niveau.</p> <p>Binnen deze aanpassing heeft BerekenJeRecht een prominenter plek gekregen. BerekenJeRecht is een hulpmiddel voor inwoners met een laag inkomen/vermogen waarmee ze kunnen controleren of zij recht hebben op regelingen van de gemeente.</p> <p>- Jeugdfonds Sport en Cultuur – vanaf 1 januari 2025 uitbreiding doelgroep. Het Jeugdfonds Sport en Cultuur betaalt vanaf dit jaar ook de contributie of lesgeld voor kinderen wanneer ouders een bijstandsuitkering hebben. De jaren hiervoor was voor deze kosten een vergoeding mogelijk via de Doe Mee regeling. Maar deze regeling is gestopt met ingang van 1 januari 2025. Alle ouders in de bijstand hebben een informerende brief ontvangen met uitleg over deze nieuwe situatie.</p>
Subdoel 1.2 - Burgers weten welke financiële regelingen de gemeente heeft en maken hier gebruik van	
1.2.1 - Stimuleren van het gebruik van de minima regelingen door actieve voorlichting via o.a. het maatschappelijk middenveld, participatiecoaches en de website	<p>In november 2025 zijn onze ketenpartners (Madi, Voedselbank, Vluchtelingenwerk, ouderenadviseur) geïnformeerd over de mogelijkheid om deel te nemen aan de <i>demonstratie Bereken je Recht voor intermediairs</i>. Op deze manier ervaren zij hoe dit een extra instrument kan zijn binnen hun dienstverlening aan de doelgroep.</p> <p>Aanvullend is er op 8 september 2025 nog een gerichte poging gedaan om naar het voorbeeld van de Amsterdamse <i>flying squad/vliegende brigade</i> de doelgroep actief te bereiken op brede school De Octopus. Dit gebeurde eveneens in combinatie met informatie over minima voorzieningen. Tijdens deze bijeenkomst waren een jongerenpuntconsulent, een inkomensconsulent, een WEB-consulent en de sociaal raadvrouw aanwezig om ouders gericht te informeren en ondersteuning te bieden.</p>
Subdoel 1.3 - Voorkomen en oplossen van schulden	
1.3.1 - Aanbieden van schuldhulpverlening aan de inwoners van Diemen	In 2025 is schuldhulpverlening aangeboden aan inwoners van Diemen door Madi Diemen. De dienstverlening was laagdrempelig en toegankelijk, gericht op het snel inzicht geven in de financiële situatie en het bieden van passende oplossingen. Inwoners konden rekenen op begeleiding bij het stabiliseren van hun financiën, het treffen van betalingsregelingen en het benutten van beschikbare voorzieningen.
1.3.2 - Inzetten van thuisadministratie	Humanitas Thuisadministratie heeft in 2025 laagdrempelige individuele begeleiding geboden aan inwoners bij het ordenen van hun administratie en financiën in de eigen omgeving. Deelnemers kregen ondersteuning bij het opzetten en bijhouden van hun administratie, het maken van een overzicht van inkomsten en uitgaven, en het vinden van een gezonde balans. Vrijwilligers hielpen daarnaast bij het benutten van regelingen voor minima en boden nazorg om de administratie op orde te houden.

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
1.3.3 - Inzetten van budgetbeheer	Budgetbeheer wordt uitgevoerd door Beaufin voor inwoners die ondersteuning nodig hebben bij de financiële administratie (preventie) en/of een schuldhulpverleningstraject doorlopen. Doel van de financiële begeleiding en budgetbeheer is het vergroten van de financiële zelfredzaamheid van inwoners, zodat zij op termijn zelf in staat zijn hun eigen financiën te beheren.
Subdoel 1.4 - We garanderen iedereen die het nodig heeft tijdig een bestaansminimum	
1.4.1 - Uitkeringsgerechtigde ontvangt zijn uitkering of voorschot binnen vier weken na zijn aanvraag.	Als de afhandeltermijn van vier weken wordt overschreden en het aannemelijk is dat er recht op bijstand bestaat wordt op verzoek van een uitkeringsgerechtigde een voorschot betaald. Dit komt slechts enkele keren per jaar voor.

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2024	Begroot 2025	Realisatie 2025
Subdoel 1.1 % kinderen in minimahuishoudens ¹⁴ dat in bezit is van een Stadspas.	-	60	61
Subdoel 1.1 % kinderen met een Stadspas dat minimaal één keer gebruik heeft gemaakt van de Stadspas.	-	44	52
Subdoel 1.2 % volwassenen in minimahuishoudens ¹⁴ dat in bezit is van een Stadspas.	-	60	44
Subdoel 1.2 % volwassenen met een Stadspas dat minimaal één keer gebruik heeft gemaakt van de Stadspas..	-	44	51
Subdoel 1.3 % nieuwe aanvragen schuldhulpverlening van inwoners die al eens eerder in een problematische financiële situatie zijn terechtgekomen.	-	7	n.n.b. ¹⁵
Subdoel 1.3 % afgesloten trajecten schuldhulpverlening dat succesvol ¹⁶ is afgerond.	-	60	n.n.b. ¹⁵
Subdoel 1.4 Maximale doorlooptijd van de aanvraag levensonderhoud in dagen	24	28	20

2. Een preventief en straffend fraudebeleid

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
2.1 - Het voorkomen van misbruik
2.2 - Het straffen van misbruik

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 2.1 - Het voorkomen van misbruik	
2.1.1 - Voorlichting bij de intake door middel van het uitreiken van een handboek met rechten en plichten.	Aan iedereen die een bijstandsuitkering krijgt, wordt het handboek met rechten, plichten en informatie verstrekt. Dit handboek wordt in een persoonlijk intakegesprek toegelicht.
2.1.2 - Geven van voorlichtingsbijeenkomsten voor uitkeringsgerechtigden over de rechten en plichten.	Er worden uitsluitend individuele gesprekken gevoerd om mensen te informeren over rechten en plichten. Bij groepsvoorlichting is de privacy van uitkeringsgerechtigden in het geding. Daarnaast verschillen de situaties van mensen te veel om groepsgewijze informatie te verstrekken
Subdoel 2.2 - Het straffen van misbruik	
2.2.1 - Controleren op de rechtmatigheid van de uitkering door middel van onder andere een huisbezoek.	Er vindt zorgvuldige screening plaats tijdens het aanvraagproces. De rechtmatigheid en de naleving van verplichtingen wordt daarnaast gecontroleerd door middel van periodieke en signaal gestuurde onderzoeken. Bij twijfel of onduidelijkheid over de woonsituatie wordt een huisbezoek afgelegd
2.2.2 - Opleggen van boetes wanneer fraude wordt geconstateerd.	Bij schending van de inlichtingenplicht wordt een boeteonderzoek gedaan. Bij de beoordeling van de boete wordt rekening gehouden met de mate van verwijtbaarheid, de hoogte van de benadeling, en de financiële draagkracht. Er wordt terughoudend omgegaan met het opleggen van boetes. Het moet voldoende duidelijk zijn dat het gaat om fraude en niet om een vergissing of onwetendheid.

¹⁴ Minimahuishoudens tot 130% van het sociaal minimum

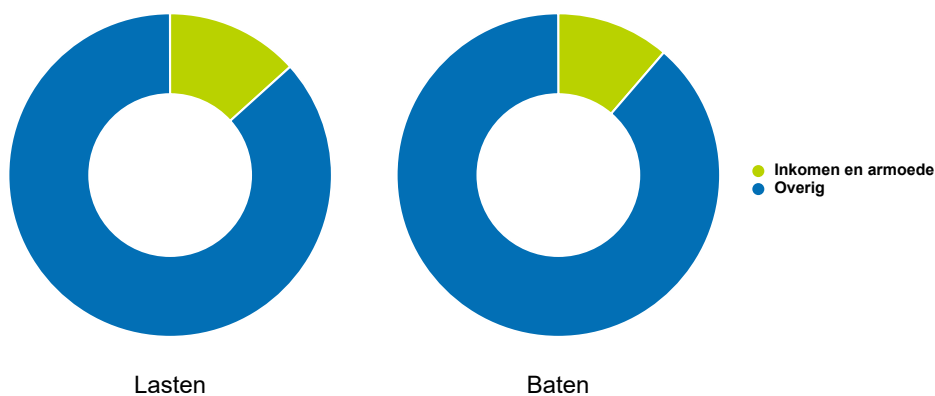
¹⁵ Madi Diemen rapporteert in april 2026 over 2025 waardoor gemeente Diemen nog niet over de cijfers beschikt.

¹⁶ Onder succesvol wordt verstaan: 1) Oplossing via betalingsregeling of herfinanciering, oplossing via de minnelijke schuldenregeling of oplossing via de wettelijke schuldregeling of 2) Cliënt heeft financiële basis en/of inkomsten zijn gemaximaliseerd.

Wat heeft het gekost?

Inkomen en armoede	Rekening 2024	Begroting 2025 primitief	Begroting 2025 totaal	Rekening 2025	Budget resultaat 2025
Structurele lasten	-18.405	-11.498	-13.531	-13.300	231
Structurele baten	15.027	8.349	11.564	11.167	-397
Toevoegingen aan reserves	-	-	-2.997	-2.912	84
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-
Saldo structureel	-3.378	-3.149	-4.964	-5.045	-81
Incidentele lasten	3.118	-395	-2.145	-2.036	109
Incidentele baten	-2.658	-	2.730	3.835	1.105
Toevoegingen aan reserves	-	-	1.175	1.175	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-
Saldo incidenteel	460	-395	1.760	2.974	1.214
Saldo van de baten en lasten	-2.918	-3.544	-3.204	-2.071	1.133

Lasten en baten

Voorgestelde overhevelingen

Aanpak kinderarmoede

In het coalitieakkoord is afgesproken om extra aandacht te besteden aan minimahuishoudens met opgroeiende kinderen. Naast minimaregelingen voor kinderen, zoals de uitbreiding van het Stadspasaanbod, hebben we in 2025 ingezet op verdere voorbereiding en samenwerking om kinderarmoede structureel aan te pakken. Het incidentele budget van € 55.000 voor kinderarmoede is in 2025 nog niet besteed, omdat is gekozen voor een zorgvuldige voorbereiding en afstemming met onderwijs, Ouder- en Kindcoaches en maatschappelijke partners. Dit bedrag wordt overgeheveld, zodat we in 2026 gericht kunnen starten met nieuwe activiteiten, waaronder de inzet van een financieel jongerenwerker, versterking van vroegsignalering en deelname aan regionale initiatieven zoals Jongeren Schuldenvrije Start.

Participatiewet in Balans

Via de Septembercirculaire 2025 heeft de gemeente Diemen € 40.000 ontvangen ter voorbereiding op en de implementatie van de Participatiewet in balans. Zoals aangegeven in de vierde kwartaalbrief hebben we hier in 2025 nog geen kosten voor gemaakt. De implementatie van de wijzigingen in de Participatiewet is een meerjarige ontwikkeling die doorgang vindt in 2026. Naar verwachting moeten we deze middelen aanwenden voor communicatiedoelinden, capaciteitsuitbreiding en kennisbevordering. We stellen daarom voor het hele bedrag over te hevelen naar 2026.

Investerings

Investering (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2024	Realisatie 2025	Vrije ruimte	Status ¹⁷	Toelichting
Programma Inkomen en Armoede						
Vervangen LBK en afzuiging Voedselbank	60	-	56	4	(A)	Gerealiseerd
Totaal programma Inkomen en Armoede						

¹⁷ I: in uitvoering
D: doorschuiven
V: vervallen
A: Afgewikkeld

Vrije tijd

Portefeuillehouder:

R. Poelwijk

Doelstellingen in één oogopslag

